

Fakta – Sydvatten, Bolmentunneln och riksintresset

Sydvatten AB är ett kommunägt företag som producerar dricksvatten till 800 000 människor samt industrier, institutioner med mera i Skåne. Bolaget bildades 1966 och är i dag en av Sveriges största dricksvattenproducenter. Sydvatten äger och driver Bolmentunneln, de två vattenverken Ringsjöverket och Vombverket samt huvudledningssystemet för distributionen av dricksvatten. Sydvatten leds av en styrelse som består av representanter från de 15 delägar-kommunerna: Malmö, Helsingborg, Lund, Landskrona, Eslöv, Höganäs, Svalöv, Bjuv, Kävlinge, Lomma, Burlöv, Staffanstorps, Svedala, Vellinge och Skurup. Det dricksvatten företaget producerar tas från sjön Bolmen som ligger i Småland och Vombsjön som ligger i Skåne. Om det skulle uppstå problem med försörjningen från Bolmen finns det även möjlighet att ta vatten från reservvattentäkten Ringsjön i Skåne.

Sydvatten bedriver en kommunal verksamhet på uppdrag av kommunerna på samma villkor som svenska kommuner gör i allmänhet. Bolaget lyder under såväl kommunallagen som lagen om allmänna vattentjänster vilket bland annat innebär att bolaget inte får ”gå med vinst”. Sydvatten får därmed inte dela ut vinster till sina ägare och har därmed inget vinstintresse. Maximal samhällsnytta så effektivt som möjligt är uppdraget.

Bolmentunneln

Redan på 1950-talet påbörjades arbetet med hur Skåne skulle klara den framtida dricksvattenförsörjningen som så småningom ledde det fram till byggandet av Bolmentunneln. I dagsläget försörjer den, direkt och indirekt, 14 kommuner och 800 000 människor. Sydvattens bildande föregicks av en ca 15 år lång process med bland annat statlig utredning i SOU-serien, regeringsbeslut och flera vattendomar som reglerar såväl vattenuttaget i Bolmen som själva tunneln. Västra Skåne är helt beroende av Bolmentunneln för att klara dricksvattenförsörjningen.

Vatten leds från sjön Bolmen genom Bolmentunneln ner till Sydvattens vattenverk, Ringsjöverket utanför Eslöv, där det bereds till dricksvatten. Tunneln är en av Sveriges viktigaste anläggningar för vattenförsörjning. Den åtta mil långa tunneln tog tio år att bygga och stod klar för att tas i bruk 1986. Den kostade då 1 miljard kronor. Nyanskaffningsvärdet är beräknat till cirka 5 miljarder kronor. Just nu är tunneln tagen ur drift för reparation. Förutom att reparera de två rasen som hittills upptäckts besiktigas en sträcka på drygt 4 mil där även förstärkningsarbeten utförs i svaga zoner. Totalt kommer Sydvatten att satsa drygt 100 miljoner kronor på att reparera rasen och utföra övriga förstärkningsarbeten.

Skyddsvärde och riksintresse

Tunneln har inget särskilt skydd gentemot konkurrerande markanvändning. Med anledning av att skyddsvärdet bedömts som mycket omfattande lämnade länsstyrelserna i Kronoberg och Skåne, gemensamt i juni 2007, en begäran till Naturvårdsverket om att få tunneln förklarad som riksintresse. Det första i sitt slag för dricksvattenändamål. Initiativet och underlaget kommer från Sydvatten.

En riksintresseförklaring innebär att hänsyn till tunneln måste tas i den kommunala fysiska planeringen och vid prövningar av miljöfarlig verksamhet. I de fallen kommer Bolmentunneln att vägas mot intresset för den tillståndspliktiga verksamheten, ett faktum som dock inte innebär ett direkt hinder mot samexisterande. Det hydrogeologiska underlag som har bifogats ansökan förbättrar också möjligheten till goda bedömningar i framtida ärenden. Riksintresset innebär inte några restriktioner eller andra begränsningar för det skogsbruk och jordbruk som bedrivs i tunnelns närhet. Där finns i dag ingen kännedom om någon befintlig verksamhet som påverkas av en riksintresseförklaring.

Läs mer: Naturvårdsverkets webbplats: <http://www.naturvardsverket.se/sv/Nedremeny/Remisser/Sammanstallning-av-remissvar/Omradet-med-Bolmentunneln-som-riksintresse/Fragor-och-svar-om-Bolmentunneln-som-riksintresse/>